

ציודה לדרך:

סלון תורני אקטואלי לילדי ישראל

וי"ל מידי שבוע עם תכנים מגוונים!

ציודה לדרך | פרשת נשא

גליון מס' 189 התשפ"ד

אחינו כל בית ישראל הנתונים בצרה ובשביה, העומדים בין בים ובין ביבשה, המקום ירחם עליהם ויוציאם מצרה לרוחה ומאפלה לאורה ומשעבוד לגאולה. השתא בעגלא ובזמן קריב. ונאמר אמן

בדרך הפרשה

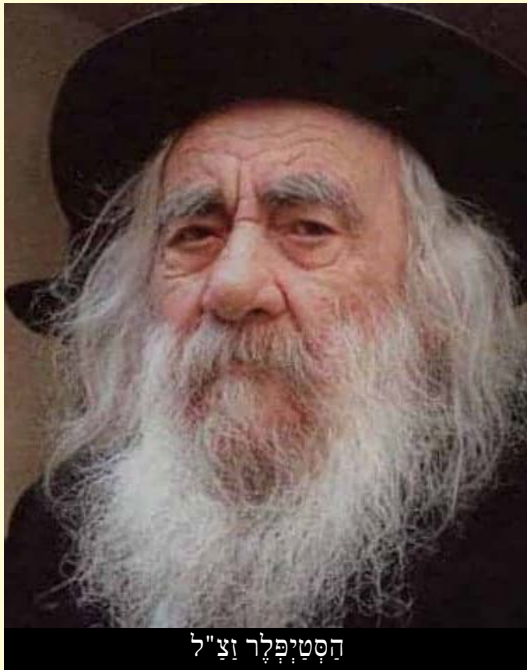
רק צריה לראות שהחמון לא ברח מהפלה... שהתורה הקדושה נשארה יחד אתנו... יש פאלו שמיד לאחר שהסתים חג השבועות, החמון כביכול בורח מן הפלה. כדי שהמזל טוב יהיה "מזל טוב" אמתי, צריכים להיות קשורים עם התורה. שבת זו היא שבת גדולה שבה בודקים אותנו מיד לאחר מתן תורה כמה אנו קשורים עם התורה. הפרשה הכי ארבה בתורה היא פרשת נשא. גם הזהר הכי ארף בכל התורה הוא על פרשת נשא, כי מיד אחרי מתן תורה בודקים כמה סבלנות יש לנו לשמע קריאת

בשבת זו בודקים כמה אנו קשורים לתורה

נשא את ראש בני גרשון (ה, כב)

פרשת נשא חלה בשבת שלאחר חג השבועות. שבת זו היא פעין שבת שאחר הנשואין של עם ישראל עם התורה. אצל האשכנזים קוראים לשבת כזו "שבת שבע ברכות" ואצל הספרדים "שבת חתן". באחת השנים באו לרבי אהרן יהודה לייב שטיינמן זצ"ל ואמרו לו בשבת זו: "מזל טוב"... השיב הרב שטיינמן: "מזל טוב! הוא דבר טוב מאד,

הסט:פֿלר זצ"ל

התורה, כמה סבלנות יש לנו לקרא "שנים מקרא ואחד תרגום" של פרשה ארקה, וזו קבלת התורה!
(רבי גואל אלקריה שליט"א - נאה דורש כרך חדש במדבר)

מדוע זכה כל נשיא לפרשה משלו?

ויקריבו הנשאים את חנפת המזבח (ו. י)

מדוע חזרת התורה וכותבת את קרבנות הנשאים שתיים-עשרה פעמים? הרי כלם הקריבו את אותו קרבן בדיוק!

מבאר הרמב"ן: אם התורה היתה מפרטת את הקרבן שהביא נשיא שכבט ראובן ואחר כך כותבת שכה הביאו גם שאר הנשאים, היה בכה חסר כבוד עבורם. מאחר שהתורה מכבדת כל אחד באשר הוא, זכה כל אחד מן הנשאים לפרשה מיוחדת על קרבנו.

נחם דגמא מן החיים: ישיבה בת שמונה מאות בחורים. לאחר סיום התפלה בליל שבת, עוברים כל הבחורים על פני ראש הישיבה, והוא מברך כל אחד מהם בברכת שבת שלום ומתענג בשלומו. כמוכן, פשיש מספר בחורים כה גדול, עוברת למעלה מחצי שעה עד שכלם עוברים לפני ראש הישיבה. מדוע לא יקצר ראש הישיבה את התהליך, יעלה על הבימה ויאמר: "בחורים יקרים ונחמדים! למדתם מציון במשך השבוע. שבת שלום לכלכם!"

זה לא עולה כלל על הדעת! מדוע? כי כל בחור צריך יחס אישי!

כמה זה מחייב אותנו לכבד כל יהודי וכל שכן לא לזלזל ולפגוע!

מאז ומתמיד היו גדולי ישראל רגישים לכבודו של כל יהודי, שלא תגרום חלילה בעטים הרגשת פגיעה. דבר זה מצריח זehirות מפלגת, שהרי כל יהודי נשאל בבית דין של מעלה: "המלכת את חברך?" דהינו כפשוטו - תמליך אותו שיהיה מלך עליך!

לעת זקנותו של הסט:פֿלר זצ"ל, לא היה לו כח לקחת לבית הכנסת. הוא היה מתפלל בבית לא מנון, משום שלא רצה להטריח את הצבור.

ב'קדוש לבנה' נהוג לומר 'שלום עליכם' לשלושה אנשים. בדרך כלל היו אז עמו שני נכדים. הסט:פֿלר חשש שמא אם יאמר לאחד מהם 'שלום עליכם' שתי

פעמים, יפגע מכה הנכד השני. לפיכך הוסיף עוד 'שלום עליכם' מדעתו, ואמר לכל אחד מן הנכדים 'שלום עליכם' שתי פעמים. העקר שאחד מהם לא יפגע! ה'חפץ חיים' זצ"ל אומר טעם נוסף לכה שכל נשיא זכה לפרשה בפני עצמו: הנשאים חששו שאם כל נשיא יביא קרבן אחר, יתחילו וכוחים בין השכטים איזה קרבן היה הטוב והנאה ביותר. לפיכך החליטו ביניהם שכל הנשאים יביאו קרבן אחיד, להרבות אהבה ואחדות ושלום. דבר זה כל כה מצא חן בעיני הקב"ה, ולכן הוא נתן לכל אחד פרשה נפרדת!

לפעמים אדם חושב: אם אני אביא משהו מיוחד משלי, ואכני את הפונות הגבוהות היחודיות שאני רוצה לכוון. הקרבן יהיה רצוי יותר לקב"ה. כאן התחורר שהדבר הפוך לגמרי: מביא כמו כלם, האחדות והשלום ישררו, וזה יותר מרצה לפני הקב"ה!

נחת הרוח של הקב"ה מקרבן הנשאים היתה כה גדולה, עד שלמרות שקרבן זה הוא קרבן יחיד שאינו דוחה שבת, פה אמר הקב"ה: כפיכול גם אני רוצה להיות מערב אתכם. על אף ששבת היא כפיכול יומו של בורא עולם, הוא כפיכול שתף את השבת בקרבנות, וקרבנם דחה את השבת.

(רבי יצחק קולדצקי שליט"א - נאה דורש - כרך חדש במדבר)

מעלת דור של שמד גבוהה משאר הדורות

בני מררי למשפחתם לבית אבתם (ד, כט)

מדוע השתנתה הלשון אצל בני מררי, ובנגוד לבני קהת ובני גרשון שאצלם נאמר: "נשא את ראש", אצל בני מררי לא נאמרה הלשון "נשא" כלל? באר ה'חתם סופר' זצ"ל: שמות שלשת בני לוי רומזים על שלשה מצבים בחייו הרוחניים של עם ישראל. ישנו מצב שבו ישראל מקבצים בארצם - בבחינת 'קהת', לשון 'ולו יקהת עמים', שפרושה אסיפה (בראשית מט, י ורש"י שם). ישנו מצב שבו ישראל מגרשים מארצם, בבחינת 'גרשון', וישנו מצב שבו הם סובלים צרות צרורות, בבחינת 'מררי'.

כאשר ישראל יושבים בארצם בבחינת 'קהת', נאמר: "נשא את ראש... לבית אבתם", על שם שהם מתחברים במעשיהם הטובים לאבותם ולאבות העולם וממשיכים את דרכם. כך גם כאשר הם מגרשים מארצם בבחינת 'גרשון' נאמר "נשא", מפני שלמרות שהם נעים ונדים הם ממשיכים ללכת בדרך התורה והמצוות וממשיכים את דרך אבותיהם.

אמנם דורו של שמד, שהם בבחינת 'מררי' על שם שמררו את חייהם, עוברים יסורים קשים ומרים על שמירת התורה והמצוות ואין כל ברירה יכולה לעמד במחצתם, כמאמר הגמרא (פסחים נ ע"א) על הרוגי מלכות שאין ברירה יכולה לעמד במחצתם. אם גם

במצבים האזמים האלה הם ממשיכים לשמר את התורה, לא צריה לומר אצלם "נשא את ראש... לבית אבתם". זאת משום שהם גדולים מאבותיהם ונמצאים במקום גבוה הרבה יותר מן הדורות הקודמים.

שח לי יהודי: סבו שעבר את השואה לא היה דתי כל כך, והקפיד רק על מצוות בסיסיות כתפלין, שבת ותו לא. לאחר פטירת הסב נולד לאותו יהודי בן, והם הלכו לשאל רב אם אפשר לקרא לרה הנולד על שם הסב, שהרי אסור לקרא על שם רשע.

"מה אתה אומר!" התרגש הרב. "הוא היה בשואה והמשיך לשמר שבת? אתה יכול לקרא על שמו!" על יהודי כזה צריה להגיד 'נשא'? הוא מרום על כל ברכה ותהלה!

לאחר השואה החליט האדמו"ר רבי יואל מפאטמר זצ"ל לעלות לארץ ישראל ולהשתקע בה.

באו החסידים ואמרו לו: "רביה, מה יהיה איתנו? מי יכרה אותנו? לאן נלה?!"

אמר להם: "לכו לבית כנסת ותחפשו יהודי שמניח תפלין ויש לו מספר על היד. הברכה שלו שוה יותר מהברכה שלי!"

בדומה לכה כתב רבי יעקב אדלשטיין זצ"ל בשנתו האחרונה, כאשר נטלה ממנו יכולת הדבור: "לכו ותבקשו ברכה משלשה תלמידי חכמים וקנים ומיהודים שעברו את השואה!"

(רבי שלמה לונשטיין שליט"א - נאה דורש כרך חדש במדבר)

בדרך האמונה

אחרי שנותן מעשר - הש שיש לו הפל!

איש אשר יתן לפהו לו יהיה (ה, י)

בהפטרת שבת הגדול נאמר: "הביאו את כל המעשר אל בית האוצר והיה טרף בביתי ובחנוני נא בזאת אמר ה' צבקות אם לא אפתח לכם את ארבות השמים והריקתי לכם ברכה עד בלי די". דרשו חז"ל (שבת לב ע"ב): "מאי 'עד בלי די'? אמר רמי בר חמא אמר רב: עד שיפלו שפתותיכם מלומר די".

צריה להבין, הרי בדרך כלל מי שיש לו מנה רוצה מאתים, ואין אדם מת וחצי תאנותו בידו. אם כן, איך שיה לומר "די"?

באר הרבי הקדוש רבי אהרן'לע זצ"ל (מאמרי שער הבטחון): בפשטות, אדם שאינו נותן מעשר כספים לצדקה, אינו מאשר לעולם עם מה שיש לו. בו מתקמים דברי חז"ל, שאין אדם מת וחצי תאנותו בידו. מאידה גיסא יש עוד מאמר חז"ל (אבות ד, א): "איזהו

לי כלום! תהיה שמח בחלקך. זהו שאמר הכתוב: "איש אשר יתן לפהו לו יהיה" - אם תשאל אותו, לפני שנתן תרומות ומעשרות, מה נשמע? מה שלום יבול הארץ השנה? ישיב לך במרירות: "אין לי כלום, רק עשרה טון תבואה בלבד. המצב קשה". אולם לאחר שיתן תרומות ומעשרות מיבול הארץ כדת של תורה, אם אז תשאֵלנו: 'מה שלומך? מה המצב?' ישיב לך במאור פנים: 'אהה, ברוך ה' לא חסר לי מאומה, היתה ברכה גדולה ביבול, שפע כזה נתן לי הקב"ה, תשעה טון טבין ותקילין'...

(רבי מנשה ישראל ריזמן שליט"א - נאה דורש כרך חדש במדבר)

עשיר השמח בחלקו", הינו שיש לו כל מה שהוא צריך. הוא אינו דואג ואינו מצטער כלל על מה שחסר לו, כי אינו יודע מכה כלל. כמו שאמר רבי נפתלי מרופשיץ זצ"ל שיהודי המברה בכל יום "שעשה לי כל צרכי", הרי הוא ממש ההפך מ"יש לו מנה רוצה מאתים". במה הדבר תלוי? בכה שהוא נותן מעשר כספים! כל זמן שלא נתן מעשרות - יש לו מנה רוצה מאתים. כשזוכה לתת מעשר - מסגל הוא לברה בשמחה כל יום "שעשה לי כל צרכי".

אומר הנביא למי שאינו שמח בחלקו ותמיד מצטער על החסרונות: רבי יהודי! ובקונני נא בזאת, אם תרצה שלא יחסר לך כלום - תן מעשרות להשית, ואז תראה שתתחיל לומר 'די!', יש לי הכל ולא חסר

בְּדֶרֶךְ הַבְּרָכָה

בלי ציציזות בחוץ או שטרײמל... אולם רבם ככלם משתדלים להופיע לתפלות. באחד הימים הבחנתי בתופעה שעוררה את תשומת לבי - אָחד מחברי בית הכנסת נהג לצאת החוצה בכל פעם לפני ברכת כהנים. עקבתי אחריו במשך תקופה, וראיתי שאכן לא טעיתי. האיש כאלו נשמר ונזהר שלא להתברה. זה היה מוזר ולא הצלחתי לחשב על שום הסבר הגיוני למראה עיני. נסיתי לחשב איך אפשר לגרם לו להשאיר, לכן

ספורת של ברכת כהנים
 ספורת של ברכת כהנים אחת, שנצרכה בדם על לבותיהם של אלפי יהודים, נמסר לרב בית כנסת בארצות הברית. מעדותו האישית של אחד המתפללים. את הספור הנורא הזה הוא בקש להעביר לדורות הבאים, ואלו דבריו:
 בית הכנסת שלי בארצות הברית הוא מקום גדול ופעיל מאד. רב החברים בו הם יהודים מודרניים,

אותם מכל הלב.

באחד הימים הוא נכנס לצריף והכריז: "בעוד שבועים חג הפסח. אנחנו חייבים לערוך כאן ליל הסדר! צריף להשיג מצה שמורה! שכל אחד יפתח את העיניים ואת הלב ויחפש דרך להשיג מצה כשרה, לקיים בה את מצוות החג".

חפשו וחקרנו עד שגלינו שלמפקד המחנה יש משרת יהודי שמנקה ומסדר לו את הבית. אחד מאתנו נגש לבקש ממנו לאפות לנו מצות במטבח של מפקד המחנה. בתחלה פחד היהודי פחד מות מהרעיון הנוצז והמסכן, אבל לבסוף הוא הסכים. שתי מצות כשרות קבלנו ממנו!

בליל ט"ו בניסן, אחרי מסדר הערב, התישכנו כולנו על רצפת הצריף. היהודי הגון התחיל לקרוא את ההגדה בעל פה, ואנחנו הצטרפנו אליו לקטעים שזכרנו. שרנו ובכינו בדמעות שלישי. היהודי הגון חלק לכל אחד 'שטיקל מצה' – קבלנו חתיכה קטנה בלבד, שכן שתי המצות היו אמורות להספיק לשמונה מאות אנשים... מרור היה בשפע... ארבע פוסות גם שתינו. היו אלו ארבע פוסות של דמעות שזלגו בשטף... היתה התעוררות בלתי נתפסת גם אצל יהודים שהיו רחוקים מאד משמירת מצוות. לא יכלנו שלא להתרגש

מכה שכאן באושוויץ אנחנו אוכלים מצה שמורה!
פתאום נפתחה דלת הצריף ללא התראה מקדמת. פתח עמד אחד הקלגסיס הנאצים ימח שמם. תוך שבריר שניה קפצנו בפחד ובבהלה לדרגשים שלנו, אף הנאצי לא חשב לומר. הוא תפס את היהודי הראשון שנקרה בדרךפו, הצמיד את האקדח שלו לרקתו ושאג: "מי ארגן את כל הספור הזה? אם לא תגיד לי מיד – אני הורג אותך!"

היהודי שתק וסרב לענות. הנאצי המשיך לאיים: "אני אהרג את כלכם, אחד-אחד, עד שאדע מי אחראי לזה!" כלנו דממנו, ואז נראתה תוזה קלה – היהודי הגון פסע קדימה, התקרב אל הנאצי, קרע את חלצת האסיר המפספסת שלו ואמר: "הנה, כאן הלב שלי. אני ארגנתי את הכל. אם אתה רוצה להרג אותי – תהרג. בהם אל תגע!"

תוך שניות פונו הנאצי את האקדח ללבו. עצמנו עיניים בפחד – אלא שהיריה לא נשמעה. במקומה החל הנאצי

באחד החגים נגשתי אליו לפני התפלה, והזמנתי אותו לסעודת חג בביתי מיד לאחר התפלה. היהודי נהנה מן ההזמנה, ואני חגגתי בלבי את נצחוני – כף הוא בודאי ישאר עד הסוף, אלא שקצת לפני ברכת כהנים ראיתי אותו מקפל את הטלית שלו, ויוצא החוצה. הייתי בטוח שהוא שכח את ההזמנה והלה הביתה, אבל כשהסתיימה התפלה ואני יצאתי מבית הכנסת, ראיתי אותו לתהמתי עומד וממתין לי שם.

הבנתי שמשהו מסתתר כאן. הלכנו לביתי, אכלנו סעודת חג, וברכנו זה את זה "לחיים". ואז, פשנפתחו הלבבות פניתי אליו ושאלתי: "למה אתה מקפיד תמיד ליצאת מבית הכנסת לפני ברכת כהנים?" האורח החויר. למשה רגעים ספורים שתק פשעל פניו נפרת סערת רגשות. פשנרגע מעט אמר לי: "אספר לך משהו שלא ספרתי לאף אחד"... ואז החל לספר את ספורו האישי והמטלטל:

אני נצול שואה ממחנה אושוויץ. בצריף שלי היו כשמונה מאות אנשים ומאה דרגשי שנה בלבד. התחלקנו לקבוצות של שמונה, וכל שמונה אנשים ישנו ביחד על דרגש עץ משפע. אם היה אחד מבייננו מתהפה בלי תאום מראש – היו כלם נופלים, לכן שכבנו כמעט בלי תוזה.

נדחסנו בצריף בצפיפות מחניקה, בלי שרותים ומקלחות, עם קצבת אכל של שלש מאות גרם לחם ליום ולפעמים גם מרק מקלפות של תפוחי אדמה. הנאצים עשו ככל יכלתם על מנת לאבד את צלם האלקים שבנו, ואנו נסינו להלחם על שפיותנו.

בין כל האסירים בלט יהודי אחד מבגר למדי. מעולם לא ידעתי איה, אבל עבדה היא שהצליח לגדל זון ולשמר עליו גם בתנאים האזמים והבלתי אנושיים ההם. כדי להסתיר את זקנו היה היהודי מכסה את עצמו בצעיף כל הזמן. היהודי הזה היה עמוד התמך שלנו. הוא החזיק אותנו לבל נפל. בשבתות ובחגים היה זה הוא שהיה מזפיר לכלם את התאריף, ומעודד לעשות ככל יכלתנו על מנת לשמר את זכרו וקדשתו של היום. כשחפש אחד מאתנו מקום לשפך בו את הלב, היה הולך לשבת אצלו, לבכות קצת, ולשמע דברי עווד ונחמה. לפעמים היה יושב ומקשיב במשהו כמה שעות לצרות של יהודים אחרים, כשהוא מחבק

עוד לפני שהנאצי קלט את הבקשה ונסה לתהות על קנקנה, כבר הרים היהודי את שתי ידיו. העמיד אותן בצורה המפרסמת והתחיל לברך. מלה במלה. לאט, לאט.

"ברכה... ה'... וישמרה..." - - -

"יאר... ה'... פניו... אליה... ויחנה..." - - -

בקול רם. בנגון שהזכיר לכלנו נשפחות.

את השקט ששרר שם נתן היה למשש ממך.

עמדנו כה אלפי יהודים בראשים מרפנים, הורדנו את עינינו לרצפה וים של דמעות נשפה... זה היה בכי בלי קול. האדמה הספוגה בדם היתה פעת רטבה מדמעות מלוחות רותחות.

פניו של היהודי הזקן להטו מאמונה ומאהבת ישראל. לא ראינו פלל אדם - ראינו נשמה יהודית בעצמה שאין לה שעור.

אחרי שנים של אושויץ. אחרי שנים של רעב מתמיד ומתמשה, עבודה מתישה בשלג ובכפור, התעללויות והשפלות, צרות וסורים. אחרי שאבד את כל עולמו, את כל משפחתו, את כל מה שיש לאדם שפוי עלי אדמות -

לחיה לעצמו חיוה שטני. לבי נבא לי רעות. נאצי מחיה הוא סימן רע, אות לרעיון אכזרי שעלה במחו הקודח. לא טעיתי. הנאצי אמר: "לא אהרג אותך ככה סתם. מחר תתאספו כלכם, אתה תעמד על בימה גדולה, אני אספר לכלם מה עשית - ואז אהרג אותך".

חשנו אין אונים - אבל לא היה שום דבר שיכלנו לעשות.

למחרת התאספנו פלנו בחוץ. היהודי הזקן הצב לפנינו על במה. הנאצי ספר על חטאו הגדול, הצמיד את האקדח למצחו, ואז - בשניות האחרונות לחייו - הרים היהודי הזקן את היד ובקש זכות לבקשה אחרונה לפני הוצאתו להורג.

"מה אתה רוצה?" - לעג ארסי נשמע בקולו של הנאצי - "להם? מרק? חתיכת בשר?"...

"לא" - ענה היהודי הזקן - "אינני רוצה לא מים ולא בשר ולא מרק. אני רוצה לתת משהו לאלפי האחים שלי כאן. אני אוהב אותם, אני רוצה לתת להם משהו שיצור להם להמשיה. מה ביכולתי לתת? אין לי כסף, אין לי אכל, אין לי נעלים ואין לי בגדים... אבל אני כהן. אני רוצה לתת להם ברכת כהנים..."

עומד לו יהודי זקן ומנצח, מנצח ממש את כל הצבא הנאצי האדיר.
במקום להיות חית אדם – כפי שבקשו הקלו להפך אותו – הוא נשאר יהודי, בעל צלם אלקים, ואלו הם התגלו במערמיהם ובחיתיות שבהם.

כשהסתירה המלחמה נסעתי לאמריקה – סים היהודי את ספורו המצמרר – פאתי לכאן שבור ורצוץ בגוף ובנפש. חפשתי לברח מהפל ועזבתי את היהדות לגמרי. בתחלה רציתי גם להתחתן עם גויה, אבל המחזה של אותה ברכת פהנים עמד לי מול עיני ופשוט לא יכולתי לעשות את זה...

אותם לבית ספר גויי, אבל דמותו של היהודי הקון עמדה לי מול עיני, ופשוט עצרה אותי... שלחתי אותם לבית ספר יהודי.

כשאני מגיע לבית פנסת ושומע ברכת פהנים – אני תמיד יוצא החוצה. אתה יודע למה? אני מכרח לשמור בזכרוני את אותה ברכת פהנים של אושוויץ. אני מסגל להחליף אותה בשום ברכת פהנים אחרת! אני לא רוצה לאבד את הזכרון שלה! אני חיב שתשאר בי לעולמי עדי! היא 'הכל הטבור' שבו אני קשור לעם ישראל!

את ספורו המצמרר – פאתי לכאן שבור ורצוץ בגוף ובנפש. חפשתי לברח מהפל ועזבתי את היהדות לגמרי. בתחלה רציתי גם להתחתן עם גויה, אבל המחזה של אותה ברכת פהנים עמד לי מול עיני ופשוט לא יכולתי לעשות את זה...
התחתנתי עם יהודיה ונולדו לי ילדים. תכננתי לשלח

(רבי שלמה לוונשטיין שליט"א – ומתוק האור)

מעונינים להנציח את העלון הבא לזכות יקירכם?
צרו איתנו קשר במייל: zaida@kerenh.org.il

**רוצים את העלון אצלכם?
שלחו בקשה לדוא"ל zaida@kerenh.org.il ושלחו אליכם!**

ת.ד. 257 בני ברק או בהעברה לבנק הפועלים סניף 655 מס' ח-ן: 339991 קרן הסעה וסיוע לתלמידי החינוך העצמאי ע"ד 95-659-804-5 התרומות מוכרות לצרכי מס לפי סעיף 46 כמו"כ ניתן לתרום בקלות ובמהירות בכל עמדות "נדרים פלוס" ברחבי הארץ